

„NEM SZERETNÉK MEGFELELNI A KORSZELLEMEKNEK”

Beszélgetés

Bácsi Róbert Lászlóval

SZÍVESEN FÉNYKÉPEZI KÜLÖNBÖZŐ ORSZÁGOK KULTÚRÁJÁT. MINT MONDJA, AZ A VÁGY VISZI VISSZA IDŐRŐL-IDŐRE EZEKRE AZ EMBEREK TÖBBSÉGE ÁLTAL ISMERETLEN VIDÉKEKRE, HOGY A HELYIEK ÉLETÉT, KÖZTÜK A NEHÉZSÉGEIKET MEGISMERTESSE A VILÁGGAL, A KÉPEIVEL KÖZEL HOZZA A VALÓSÁGUKAT, A HÍREK MÖGÖTT REJLŐ EMBERI SORSOKAT. A SZAKMA ÚGY TARTJA, HOGY A DOKUMENTARISTA FOTOGRÁFIÁBAN MINDEN MAGYAR DÍJAT MEGKAPOTT, AMIT MEG LEHET. BÁCSI RÓBERT LÁSZLÓT AZONBAN NEM AZ ELISMERÉSEK HAJTJÁK, SOKKAL INKÁBB A FLOW, A SZABADSÁG EGYRE MAGASABB FOKÁNAK MEGÉLÉSE.



Budapesten a fővárosi zsidóság jelentős részének elkülönítésére, koncentrálására gettót hoztak létre. Területén több ezer ember lelte halálát, a nyilas terrort és az ostromot – megalázás, rettegés, nélkülözés és maradandó sérülések árán – több tízezer ember élte túl.
2017. *Túlélők* sorozat, Analóg technika 6X7-es negatív © Bácsi Róbert László

Tóth Olivér: *Olyan jelenségek rögzítésében jársz élen, amelyek a legtöbb ember számára láthatatlanok. A valóságnak ehhez a szeletéhez való hozzáférés kulcsa a bizalom lehet.*

Bácsi Róbert László: Abszolút. A riportjaimnak többnyire maga a fotózás a legkevesebb része. Gyakorlatilag mindig már kész képeket látok magam előtt. Komoly tudatosság és átgondoltság van bennem, mégis sokszor azt érzem, az adott pillanatban vissza kell fognom a lendületet, mert még nem elég bensőséges a kapcsolat. A türelem általában kifizetődik, mert az elkészült kép sokkal mélyebb.



Éva néni édesanyjával Auschwitzba deportálták. A gázkamrában voltak mikor egy bombatámadás miatt egy gyárban hirtelen új munkaeőre volt szükség, így ők és ezer másik ember megmenekült. A háború után ikrei születtek, akiket egyedül nevelt fel. 93 éves.
2017. *Éva néni*; Holokauszt túlélő; *Túlélők* sorozat; Analóg technika 4X5 inches negatív © Bácsi Róbert László



Sokan egyedül tértek vissza úgy, hogy mindenüket elveszítették és arról, mi történt a családjukkal semmit nem tudnak. Így próbáltak meg új életet kezdeni és sokan azért mesélik el a velük történeteket, hogy soha ne ismétlőd-hessen meg hasonló.

Tanúk és hírvivők.
2017. *Túlélők* sorozat; Analóg technika 6X7-es negatív © Bácsi Róbert László

T. O.: *Milyen tulajdonságaid révén nyered el az emberek bizalmát, ami feltétele annak, hogy művészi alkotások szülessenek?*

B. R. L.: Az általam választott népcsoportokkal hosszabb időt töltök. Figyelmes és tisztelettudó vagyok velük. Onnantól kezdve, hogy belépek egy ember magánszférájába, a gondolataiba, a történetébe, igyekszem mindenre fokozottan figyelni. Amikor aikidóztam, természetes volt, hogy ha beléptem egy terembe, meghajoltam az oltár felé. Ha bemegyek valakihez, megkérdezem, hogy levegyem-e a cipőm. Folyamatosan kommunikálok az alanyaimmal, elmondom nekik, miért vagyok ott, mit szeretnék a munkám révén elmondani róluk a világnak. A Capa-ösztöndíjnál ez

különösen fontos volt, mert a *Hegyi-Karabah – Hiányzó generációk* című sorozatom szereplői olyan emberek, akik az addigi életüket vesztették el. Nem mehettem oda úgy hozzájuk, hogy azt érezzék, kihasználom a helyzetüket.

T. O.: *Hogyan dolgozod fel az érzelmi megterhelést?*

B. R. L.: Nagyon nehezen. Alapvetően sokat gondolkozom azon, hogy mivel tudok jobban segíteni ezeknek az embereknek. 2009 óta folyamatosan, hat éven keresztül pedig minden évben jártam Hegyi-Karabah tartományban és Transznisztríában (mindkettő a Szovjetunió felbomlása után függetlenedni vágyó terület – a szerk.), ami lelkiileg megterhelte. Az a vágy visz vissza időről-időre



*Kováts Adél, Színésznő,
a Radnóti Színház igazgatónője.
2020. Kováts Adél; A Radnóti
Színház színészei sorozat;
Digitális technika © Bácsi
Róbert László*



Bálint András, Színész
2020. Bálint András; Színész;
A Radnóti Színház színészei sorozat;
Digitális technika © Bácsi Róbert László

ezekre az emberek többsége által ismeretlen vidékekre, hogy a helyiek életét, köztük a nehézségeiket megismerthessem a világgal, a képeimmel közel hozzam a valóságukat, a hírek mögött rejlő emberi sorsokat. Mégis sokszor érzem azt, hogy nem tudok valós segítséget nyújtani. A Hegyi-Karabah tartományban élők már soha nem kaphatják vissza a korábbi életüket. Amikor a prezentációmát írtam a zsűrinek, felolvastam a páromnak, milyen gondolatokat fogalmaztam meg, és olyannyira újraéltem a fájdalmat, hogy csak harmadszorra sikerült elérzékenyülés nélkül elmondanom neki.

T. O.: *Kit érdekelnek ezek a sorozatok 2021-ben?*

B. R. L.: Jó kérdés. Sokszor magam is azt érzem, hogy mindez csak pusztába kiáltott szó. Máskor viszont a visszajelzések ennek ellentmondanak. Sokan megfogal-

mazzák, hogy a dokumentarista fotográfiának leáldozott a világban. Én nem szeretnék megfelelni a korszellemnek. Hiszem, hogy a dokumentarista fotók, ha nem is készítésük pillanatában, de később értékesek lesznek. Olyan szemlélettel dolgozom, amelynek értelmében töreksem arra, hogy a képeknek ne csak a mondanivalója legyen értékes, de esztétikailag is szép fotográfiákat készítssek. Az, hogy ez sikerül-e, nem feladatom eldönteni. Szakmailag nincs annál jobb érzés, mint amikor azt mondja valaki, hogy felismerte a képemet, anélkül hogy tudta volna, hogy én készítettem.

T. O.: *Honnan ered a szociális érzékenységed?*

B. R. L.: Tanítónő édesanyámtól. Már gyerekkoromban zavart az igazságtalanság. Soha nem hagytam szó nélkül, ha valakit alaptalanul bántottak.



Parvanyan Christina – Férje katonaként harcolt a háborúban, október 7-én esett el. Christina akkor hat hónapos terhes volt, negyedik gyermekük most fél éves. Apósánál laknak a négy gyerekkel.
2021. Parvanyan Christina; gyermekeivel; *Elveszett generációk* sorozat; Analóg technika 6X7 negatív © Bácsi Róbert László



Haykanush néni keze szinte egy térkép vonalait idézik. Olyan, mintha a viszonytagságos életének folyton változó határait, folyóit látnánk megelevenedni. 2021.

Babayan Haykanush /93/;
Elveszett generációk sorozat; Digitális technika © Bácsi Róbert László



*Jerablur, Hősök temetője,
Jereván
2021. Jerablur; Hősök temetője;
Jereván; *Elveszett generációk*
sorozat; Digitális technika ©
Bácsi Róbert László*

T. O.: *Milyen volt a viszonyod édesapáddal?*

B. R. L.: Apám keményebb karakter volt. Emlékszem az első alkalomra, amikor láttam őt sírni: az ominózus eset egy igazságtalansághoz kapcsolódott. Ma már jobban felismerem tulajdonságaink közös vonásait, mint fiatalabb koromban. A hetvenes években egy kis hajdú-bihari faluból indultak útnak édesanyámmal, hogy megalapozzák a jövőnket a testvéreimmel. Végül Szentendrére költöztek. Apám ledolgozott negyven évet, nyugdíjba ment és meghalt. 2007-et írtunk ekkor. A *Hölgyvilág* fotóriportere voltam, amikor elhatároztam, hogy két hónapra elmegyek Indiába, mert adni akartam magamnak egy esélyt arra, hogy végre olyan anyagot készítssek, amelyre mindig is vágytam. Egy világtól elzárt területen, Zanskar tartományban fényképeztem a buddhizmust. Éppen, hogy csak sikerült csatlakoznom az internetes hálózat-hoz, amikor megtudtam a hírt. Még további öt napba telt, mire haza tudtam jönni. Haragot éreztem, amiért elmentem, és nem voltam jelen a pillanatban. Egy ideig nem foglalkoztam semmivel, csak gyötrődtem. A barátaimnak köszönhetem, hogy talpra tudtam állni.

T. O.: *Egy évvel később a Zanskar és Ladak című sorozatodért André Kertész Nagydíjat kaptál a legjobb emberköz-pontú dokumentarista fotográfia kategóriában.*

B. R. L.: A sors fintora, hogy sokat köszönhetek ennek az anyagnak. A díjak bizonyos mértékig fontosak, számomra leginkább azért, mert akkor, amikor borúsán látom a világot, tartják bennem a lelket, hogy folytassam a megkezdett utam.

Sokat köszönhetek a szüleimnek. Támogattak abban is, hogy olyan hivatást választottam, ahol alkotó munkát végzek, ahol kifejezhetem azt, amit érzek. Egy ideje dolgozom egy sorozaton, ami róluk szól. Szeretném úgy megfogni a létezésüket, hogy az egyszerre szóljon arról, ami velük kapcsolatban bennem él, ugyanakkor a nem létükről a világban. Ennek a kettőségnak a segítségével szeretnék megválaszolni olyan kérdéseket, hogy milyen emberek voltak, és ez milyen hatással volt arra, amilyené váltam. Emlékszem, a nyolcvanas években megjelent egy nagyon érdekes anyag Tolsztojról a *National Geographic*-ban. Amellett, hogy régi fotók is bekerültek a világirodalom egyik legnagyobb szerzőjéről, olyan kortárs fotósok is közreműködtek, mint például Sam Abell. Mind arra vállalkoztak, hogy megelevenítsenek egy tolsztoji világot. Az egyik képen egy nyitott ablakot láttunk háttérben a függönnyel, a párkányra kirakott éretlen körtékkal. Egy másikon egy lovas szánt a fűzfák között. A harmadikon egy íróasztalt, amin dolgozott, és így tovább... Azt tervezem, hogy visszamegyek anyám és apám szülőfalu-

jába, Zsákára, ahol az első sorozatom is készült. Még áll a szülőházuk, az iskolaépület, és élnek a rokonok, akik ismerték őket, akik még mesélhetnek róluk, akiket le tudok fényképezni.

T. O.: *Mióta tudod, hogy elsősorban a dokumentarista fotográfia, illetve a portré- és a társadalomábrázolás áll legközelebb hozzád?*

B. R. L.: Már kiskoromban foglalkoztatott a rajz, a festészet világa, amelyhez a szentendrei művészvilág jó terep volt. Az inspirációs közegem az alternatív világban találtam meg. Nem csak a képzőművészetben, de a zenében is ez érdekelt: Sziámi, a Pál Utcai Fiúk, a Kispál és a Borz, az Európa Kiadó, ef Zábó Happy Dead Band... Folyamatosan koncertre jártam a Dalmát Pincébe. ef Zábó sógornője, Gizi nagy hatással volt rám azzal, hogy létrehozta ezt a közeget, amelybe kölyökként kerültem, idővel azonban egyre természetesebbé vált számomra. Életem első kiállítását is itt tartottuk a már említett zsákai sorozatból. Nem akartam elhinni, ki mindenki jött el, Hapák Péter, Szipál Márton... Habik Csaba fotóriporter nyitotta meg.

Apám asztalos volt, a bátyám faipari iskolában tanult tovább, így értelemszerű volt, hogy kárpitos leszek. Közben láttam, hogy édesapám iszonyatosan sokat dolgozik, és nap mint nap küzd azért, hogy megteremtse a családjá számára egy jobb életet. Gondoltam, jobb lesz, ha nyugodtabb szakmát választok. Író, majd filmkritikus szerettem volna lenni. Ekkor már családi eseményeken apám lengyel piacon, fillérekért vásárolt Zenit géppel kattintgattam ugyan, de a fotográfjáról alig tudtam valamit. Azután elkezdtem gyűjteni az 1960-as évekig visszamenőleg a *National Geographic* magazinokat. Nagyon szimpatikus volt, hogy vannak, akik abból élnek, hogy utaznak a világban, és más emberek életét örökítik meg. Emlékszem, egyik nap hazamentem a gimnáziumból, és megláttam egy történetet a ruandai népirtásról, a hutuk és a tuszik küzdelméről. Hihetetlen volt, hogy van, aki ezt megismertette a világgal. Azután már a fotós suliban megismerkedtem például Benkő Imre és Korniss Péter munkáival, amelyek elemi hatással voltak rám, de nagyon érdekelt a haditudósítás is. Hefele József volt a tanárom, aki az első órán közölte velünk, hogy a harmincből tíz fő végzi majd el az iskolát, és abból talán két ember marad a szakmában. Igaza lett, Szabó Bernadettel mi ketten maradtunk. Egyébként az iskolát az említett Zenit fényképezőgéppel végeztem el.

A második évben felvettek a *Magyar Hírlaphoz* gyakorlonoknak. Közben élnem is kellett valamiből, így a gyakorlat mellett egy laborban kezdtem dolgozni. Három év

telt el, amikor Tóth György fotóit nagyítottam egy kiállításra, amelynek megnyitóján egykori tanárom, Szarka Klára azt mondta nekem, hogy döntsem el, mit akarok az élettől, laborálni vagy fotózni. Egyre több nagynevű fotósunk dolgoztam, nagyon sok mindent megtanultam a fotográfiáról, tehát nem volt gondom a laboratóriumi munkával, ugyanakkor éreztem, hogy mást szeretnék, még közelebb kerülni a fotóhoz.

T. O.: *Mégis, még évekig laboráltál Hapák Péternek.*

B. R. L.: Az elhatározás megvolt ugyan, de nem sok mindent tettem a gyakorlatban. Ekkor tudtam meg, hogy Hapák Péternek, akit a laborból jól ismertem, szüksége van egy asszisztensre, én pedig örömmel vállaltam. Az *Álmok álmodói* kiállítást már együtt csináltuk. Nagy segítség volt, hogy a munkám mellett használhattam a felszerelését. Nem sokkal volt idősebb nálam, mégis nagy hatással volt rám. Szabad volt, olyan életet élt, ami vonzó volt számomra. Amikor elhatározta, hogy Amerikába megy, kénytelen voltam visszamenni a laborba. Egyre jobban éreztem, hogy szeretnék egy igazi szerkesztőségbe, újságírók között dolgozni, hogy ott új tapasztalatokat gyűjthessek. 2004 környékén Kovalovszky Dani, aki ekkor már évek óta a *Hölgyvilágnak* fotózott, elmesélte, hogy hívták a Népszabadsághoz. Hezitált, én pedig kértem, ha nemet mond, dobja be a nevem. Egy héttel később elvállalta a megbízatást, a *Hölgyvilágnál* viszont felszabadult a hely.

T. O.: *Mennyire ragadt magával a magazin világa?*

B. R. L.: Sokkal inkább tartom magam magazinossal, mint napilapos fotóriporternek. Ha belegondolunk, Korniss Péter dokumentarista sorozata is magazinokban jelentek meg. Engem is a hosszabb távú projektek érdekelték, amelyeknek a magazinok voltak a megfelelő megjelenési területei. Azt hiszem, meg tudtam volna csinálni a divatanyagokat is, de amikor a *Hölgyvilághoz* kerültem, Sárosi Zoltán fotózta azokat. Nem is volt igazán az én világom. Az ebben az időben készült anyagaimról csak emlékeim vannak, ugyanis a teljes archívumom az Axel Springernél maradt, amikor a világválság miatt elbocsátottak 2008-ban, pedig milyen érdekes világ volt. Addig nem használtam digitális technikát, Danitól örökölttem meg az általa használt Nikon D100-as gépet. Óriási lehetőségnek tartom, hogy analóg technikán tanultam meg a szakmát, hiszen sokkal tudatosabbnak kellett lennem, de azért a digitális technika nagy ugrás volt. Sokat tanultam, közben pedig egyre jobban körül tudtam írni, mit és hogyan akarok fotózni. Imádtam például a mélyebb mondanivalóval bíró Dosszié rovatot, amit Dogossy Kati és Kurucz

Adrienn szerkesztettek. Szerettem a könnyedebb magazin tartalmakat is. A kiadónak volt saját fotópályázata, amin többször elindultam, és többször lettem az év fotóriportere, de az imázsom nem építettem soha tudatosan. Ebből a szempontból kicsit öreg lélek vagyok. Ma már nem elég jó fotográfusnak lenni, jó menedzser, jó marketinges vénával is kell rendelkezni ahhoz, hogy sikeres legyél. Ezt a mentalitást tanulnom kellene, de nem vagyok biztos abban, hogy akarom-e. Azért menjek a világ különböző tájaira hányatott sorsú embereket fotózni, hogy azután el tudjam adni, hogy meg tudjak élni?

T. O.: *Hol helyezkednek el nemzetközi szinten a magyar dokumentarista fotósok?*

B. R. L.: Ismertségben nem állunk jól, ezért elismertségben sem, pedig alapvetően a magyar fotósok, különösen a magyar dokumentarista fotográfusok erőteljességben kiemelkedőek. Volt olyan év, talán 2015-ben, amikor a Pictures of the Year Feature Picture Story kategóriájának mindhárom díját magyar fotós hozta el: Végh László, Móricz Sabján Simon és Kállai Márton. Pár évvel ezelőtt jöttek olyan nemzetközi lehetőségek, amelyekkel már itthon is tudunk élni. Nagy dolog, hogy a Magnum tartott workshopot Magyarországon, és olyan fotósokkal, képszerkesztőkkel találkozhattunk, akikkel addig nem igazán volt módunk. A Capa-ösztöndíj kapcsán is azt tudom mondani, hogy jó irány, hogy nemzetközi zsűri bírálja el a magyar fotósok munkáit.

T. O.: *2021-ben tízedik születésnapját ünnepli a Pictorial Collective elnevezésű, kortárs fotográfusokat tömörítő művészcsoporthoz, amelyet Móricz Sabján Simonnal és Szabó Bernadettel alapítottatok. A kollektíva tagjai bíznak benne, hogy a fotográfusok tanúk és hírvivők. Hogyan változott a fotográfusok szerepe az elmúlt tíz évben?*

B. R. L.: A kollektíva tagjai különböző társadalmi rétegeket, az azokban előforduló problémákat mutatják be, ki-ki a saját maga stílusában. Bizonyos szempontból mi fotósok is egy ilyen réteg vagyunk. Életben kell tartanunk a dokumentarista műfajt, és ez egyedül nehezebb, mint közösen. Jó érzés, hogy még mindig ugyanazzal az energiával vagyunk képesek tartani magunkat a kezdeti elképzelésekhez.

Egyrészt látom, hogy igenis létezik a dokumentarista fotográfia, másrészt azt is látom, hogy van egy külföldi trendkövetés, amely szerint a dokumentarista fotográfának nincs olyan értéke, mint mondjuk egy konceptuális fotográfának. Magyarországon ez a két irányzat nagyon élesen válik ketté, és a két műfaj között nincs kommunikáció, pedig kellene. Külföldön látok olyan dokumenta-



rista anyagot, amelyben megjelenik a konceptuális vonal. Egy fotó attól, hogy nem egy gyorsan elkapott pillanatot örökít meg egy sorsról, hanem csak egy részletet villant fel, ugyanúgy képes elmondani egy történetet, mint a dokumentarista fotó. Vagy a konceptuális fotográfiában egy tárgyat lefotózni, és egy mélyebb tartalommal megtölteni, megint csak nem áll távol egy dokumentarista kép mögött megbúvó mély mondanivalótól. Mindegyik műfajnak megvan a létjogosultsága. Én is fel tudom használni a konceptuális fotográfiában talált finomságokat a dokumentarista fotográfiában.

A helyzetet tovább bonyolítja, hogy sok médiatermék szűnt meg az utóbbi időben, amelyek nagyobb lélegzetvételi anyagokat hoztak le, különösen nyomtatott formában. Talán a *NatGeo* tartja még magát. Egyszerűen nincs erre anyagi keret, nem hoznak elég profitot. Ezek az orgánusok egy szűk réteget szolgáltattak ki. A nemzetközi

piacokon azt látom, hogy a dokumentarista fotó internetes felületekre terelődött, ami azért jó, mert bármennyi képet elbírnak az adott oldalak, viszont azáltal, hogy jellemzően egyszerre csak egy képet látunk, nem csapódnak le a hatások és összefüggések. Persze nem csak a nyomorra és annak megjelenítési formáira gondolok. Én sem csak ezeket a rétegeket fotózom a társadalomnak. Vannak szubkultúrák, ahol az emberek életvitele nagyon közel áll hozzám. Egy bácshegyi családhoz évek óta visz-szajárok. Egy kis házban élnek, ahol nincs vezetékes víz, a villanyt napelemek biztosítják számukra. Igyekeznek a társadalmi elvárásoktól függetlenül, sokszor nehézségek közepette, mégis szabadon élni. Szerintük a szabad élet az, ha a lelkünket nem kell eladnunk. Az élet célja, hogy a lélek szabadabbá váljon ebben az anyagi világban. 2013 októberében pedig Dél-Franciaországban jártam, ahol nomád módon élő szörfösök életét fényképeztem.

A természet óriási erejét a vízben érezni igazán. Az ember apró ponttá válik, amikor az óceán hullámai közé veti magát.
2019. *Ericeira*; Coxos; *Kövesd a Napot* sorozat; Analóg technika 4X5 inches negatív © Bácsi Róbert László

Tom átalakított furgonjában lakva járja a partokat és élvezzi a szabadságot. „A szabadság minden, a szabadság az én spirituális lételemem.”
2019. **Tom**; 24 éves; „Sadu”, *Kövesd a Napot* sorozat, Analóg technika 4X5 inches negatív © Bácsi Róbert László





Juldo falu a Himalájában található, Zanskar határán. az itt élő emberek az év nagy részében el vannak zárva a külvilágtól a meglehetősen zord időjárás miatt. Az őszi kezdetével az asszonyok minden reggel csoportosan elindulnak, és több kilométert sétálnak hogy az állatoknak téli takarmányt szerezzenek. Ha elég takarmányt levágtak, felbálázva a hátukon cipelik, és késő délután érnek haza. 2007; *Juldo*; Zanskar sorozat; Analóg technika Lieca negatív © Bácsi Róbert László

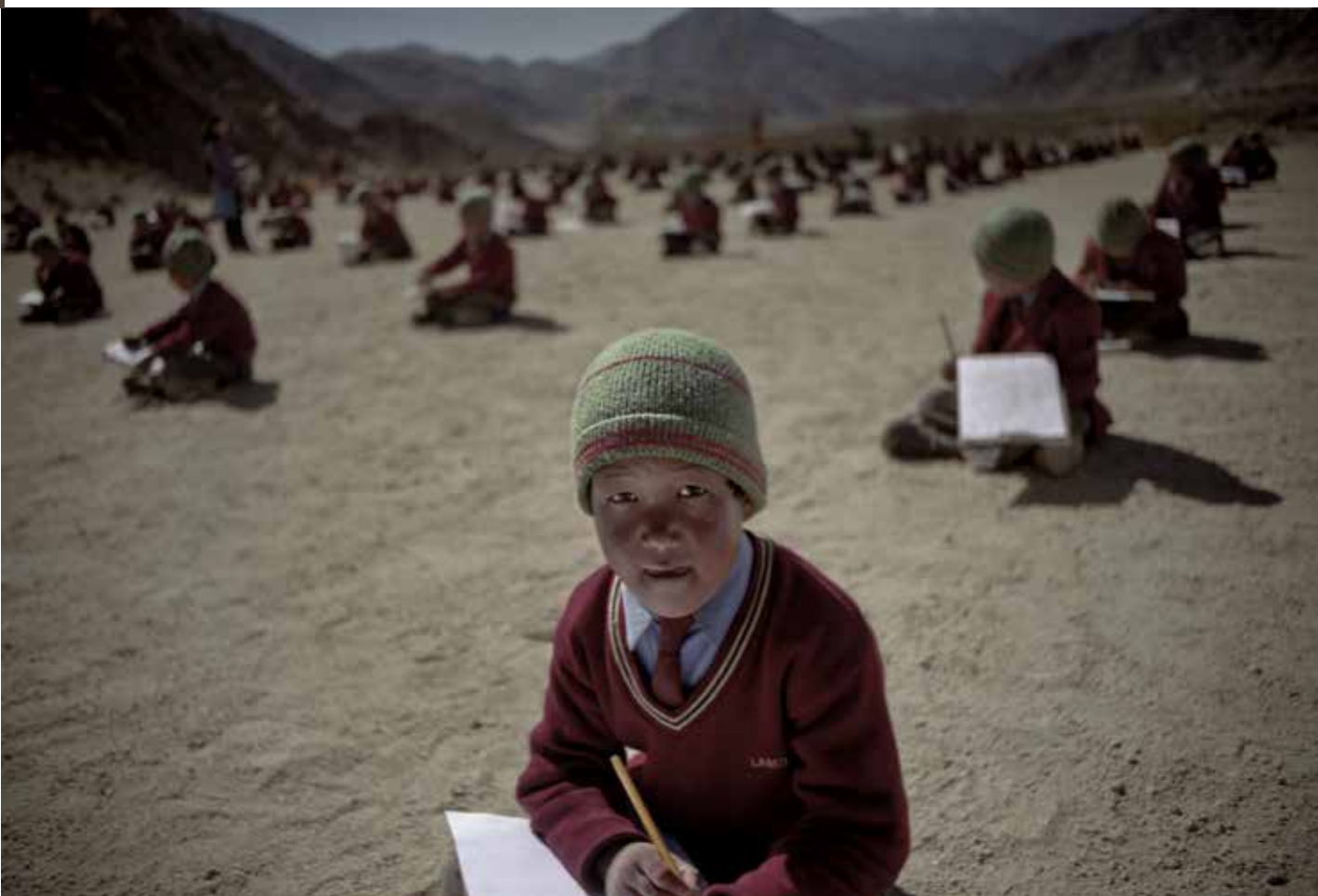
T. O.: *A sorozat olyan társadalmi csoportot mutat be, akik átélnek a flow-t hétköznapi élettevékenységeik során. Te fotósként átéled, amikor például dokumentarista anyagon dolgozol?*

A sorozat abból a szempontból érdekes, hogy nem nyertem vele díjat, végül mégis ez az anyagom jelent meg a *National Geographic*-ban, és hozott több olyan munkát, amelyre nem számítottam. A Radnóti Színház is emiatt keresett meg, hogy dolgozzunk együtt.

2013-ban tudtam, hogy az anyag nincs kész, ezért 2019-ben pályáztam az NKA ösztöndíjára, hogy visszamehessek. Azután szeptemberben elhunyt édesanyám. Az egész ösztöndíjat vissza akartam adni. A párom győzött meg, hogy el kell mennem. Gyakorlatilag ez az út segített túlélni. Hagytam, hogy sodorjanak az események. Másfél hónapon át a kocsiban aludtam, és csupa olyan emberrel ismerkedtem meg, akik érezték, miért vagyok ott. Befogadtak. Végül az anyag olyanra sikerült, amilyennek szerettem volna látni. Ennél a sorozatnál jöttem rá arra, hogy egy arc legalább annyit el tud mondani, mint ha az embert egy helyzetben fényképezném le.

Iskolai dolgozat írás
Észak-Indiában
2007. *Észak-India*;
Zanskar sorozat; Analóg
technika Lieca negatív
© Bácsi Róbert László

Ősz
Észak- Indiában
2007. *Észak-India*;
Zanskar sorozat;
Analog technika
Lieca negatív
© Bácsi Róbert
László





A három éves Zen az apjával zenél a cseresznye fán. 2019. *Zenélés*; Zen útja sorozat; Analóg technika 6X7 negatív © Bácsi Róbert László



Zen az almafán hintázik. 2019. *Hinta*; Zen útja sorozat; Analóg technika 6X7 negatív © Bácsi Róbert László

T. O.: Ugyanennél a sorozatnál mondhatjuk azt is, hogy ezek az emberek azáltal, hogy elszakadtak a civilizáció konvencióitól, megélik a legnagyobb szabadságot, és ezt az érzést ez a sport csak megerősíti. Mi jelenti számodra a szabadságot?

B. R. L.: Az anyag fotografálása közben ugyanazt a maximális szabadságot éltem meg, mint amelyet az alanyaim a mindennapjaikban. Ha a kérdést az alkalmazott munkám irányából közelítem meg, ott kevésbé vagyok sikeres. Még nem értem el, hogy csak azzal foglalkozzam, amivel szeretnék. Igyekszem hinni abban, hogy idővel eljuthatok erre a szintre. Lehet, hogy ehhez

esélyt kellene adnom magamnak, hogy kilépjek abból a keretből, amelyet Magyarország jelent, és megmérgetni magam nemzetközi szintéren. Szeretnék egyszer hivatalos Magnum fotós lenni. Járnám a világot, teljesíteném az izgalmasabbnál izgalmasabb megbízásokat, azután hazajönnék egy olyan helyre, ahol otthon érzem magam. Egy kis erdőszéli házba, ahol biztonság és nyugalom vesz körül. Sok fotográfus szeretne híres lenni, sok pénzt keresni, én viszont mindig abban gondolkozom, hogyha azzal élhetek, akit szeretek, ott, amire mindig vágytam, és azzal foglalkozom, ami az életem, annál nagyobb szabadság nem kell.

A Balaton rejtett zugait kenuval fedezi fel a család. Ahogy a kis hajó siklik a vízen a szülők irányításával, egy pillanatra olyan érzést kelt bennünk mintha a kislíú életének az útját látnánk, azt ahogyan a szülők terelgetik őt segítve az életét egy érdekes kalandokkal teli különleges világba. Hogy mi is lesz Zen útja, még nem tudhatjuk.
2019. *Kenuval a Balatonon*; Zen útja sorozat; Analóg technika; 6X7 negatív © Bácsi Róbert László

